

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Tertius. Quod Mysticorum variis naturis examinatis sese conformare habeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

Quod mysticorum varijs naturis examinatis sese conformare habeat.

ARTICVLVS TERTIVS.

Qui Dei coadiutores sunt spirituales Magistri, cum primis aduertant oportet, non ita facillè admittendum esse primum illum appetitum, quo passim nonnulli in vita spiritali (præsertim ex instituto ad illam non vocati) erudiri cupiunt. [quis enim nesciat, quosdam ex hominibus plus vigere in irascibili virtute; quosdam in rationabili, alios in concupiscibili; in qua virtute sæpius viget fœmineus sexus, qui propterea pius, deuotusq; nominatur.] & ideo [iuuat circumstantias personales attendere, vt corporis sic, vel sic *b* complexionati. Status quoque in Republica, loci præterea, temporis; vel memoriæ, iudicij, aut qualis in irascibili, qualis in rationali, qualis in concupiscibili reperitur.] [iuuat etiam miris modis ad operationes has, vel illas conformitatis inclinatio *c* naturalis: sicut ex aduerso dissonans tantum obest, quod vix libertas animi, vix disciplina, vix conatus assuefactionis, sufficit euincere.] noli ergò [ad instar *d* huius, vel huius tuam instituere vitam, vt eadem velis, qua ille, vel ille ratione viuere. grandis ista cœcitas est; quam enim dispares homines sunt, tam

dissimilia quoque illorum ad Deum itinera sunt. quod vni vitam, alteri mortem subministrat; nec non pro complexionum & naturæ diuersitate, gratia sæpe-numerò in hominibus operatur. Vt ergò præfatus sum, noli modos seu instituta hominum attendere, potiùs virtutes illorum obserua, si quos his præditos videris. Contemplate in alijs humilitatem, mansuetudinem, & id genus virtutes alias. Caterum obseruandi modum talem elige & assume, qualem exigit vocatio tua. Hoc enim comprimis dispiciendum est, obseruandumque tibi, quæ sit vocatio tua qua vocatus es à Deo, vt huic morem geras.] & [certè *e* ego ipse si passim omnes sectari voluissem, iam pridem vita functus fuisset.] itaque [consideret quisque in fundo suo, quæ opera, qui ritus siue modi, quæ exercitia magis ipsum, ac viciniùs in formæ nesciam, ac superessentialem illam imaginem introducant, subuehantque; & ea opera, illos ritus, eaque potissimum sectetur exercitia, donec & suiipsius, & rerum omnium exuatur formis, ac imaginibus, & in diuina illa imagine supra omnes imagines absorbetur.]

Cum autem [omnes species *g* iustitiæ quas habent serui Dei in veritate, possint habere serui Diaboli in simulatione; solam autem charitatem spiritus sancti non possint habere:] in spiritali vita instruendi, diligenti ratione

^{prius}
a Gerson Theol. myst. præf. lons 2. *b* ibid. conf. 2. *c* Taul. Dom. 20. post Trin. serm. 1. *d* ibid. paulò infra. *e* Item Dom. 4. Adu. serm. 2. *f* Chryf. apud Harph. l. 1. p. 2. c. 39.

prius examinandi sunt; quam præteritæ vitæ agendi fuerit ratio, quæ inclinationes ad peccata, vitiaque, ad quos defectus propensio maior, quæ ingenij, & humoris constantia, vel mutabilitas, quibus motiuis, & inspirationibus internam vitam aggrediatur, quæ morum & animi grauitas, aut dissolutio; similiaque complura, quorum neglectu, aut ignorantia subindè contingit, vt quod maximè scitu necessarium erat, spirituales Magistri ignorantes, dum internam operationem promouere conantur, instruendus ad grauias quandoque, & occulta peccata prolatur, & ita dum spiritualia elicere conatur, alius carnalia metat. Demum in tanta humorum, & agendi modorum varietate; naturis, & conditionibus cuiuscunque examinatis, sese conformet, & hoc ipsum singulis ordinet, quod quemlibet eorum facilius ad solidam mortificationem, virtutis studium, & demum [quod cor illius ad deuotionem amplius inflammat, a Deoque vicinius iungit, applicatque,] conformiter tamen ad statum, quem instruendus habuerit.

His autem positis, quam maximè cauendum est, ne vllus, cuiuscunque conditionis, status aut sexus fuerit, ad mysticam vitam assumendam inducatur; nisi in illo prius, aut vocationem in qua contemplationis studium viget, aut singulare ad interiorem Dei amorem gratiæ auxilium expertus fuerit.

a *Taul. in Natiu. Dom. serm. 4.* b *Luc. 14.* c *sup. decis. 5. a. 3. & 4.* d *Tau'.*

quis enim est homo, qui volens b edificare domum, non prius sedens computat sumptus necessarios, si habeat ad perficiendum? & quis Magistrorum vitæ spiritualis non ingemiscit, vbi sub contemplationis specie, vagum & dolosum, ne dicam carnalem colubrum, post annorum spatia (sensualiter in Christo transacta) excoerit. atque idè consequenter monemus,

Ne sensibilem siue affectuosam deuotionem nimium excitet.

ARTICVLVS QVARTVS.

Circa regulas c deuotionis sensibilis, duo spirituali Magistro obseruanda veniunt. Primum, quod sensibilis illa deuotio (qua nonnulli affectuosæ naturæ in benedictionibus dulcedinis præueniuntur) [tandam aliquando d intereat] (saltem ordinario cursu spectato) etiam si triginta, & vltra annis duraret, & quantumcunque ille, qui hanc deuotionem sentiret, contrarium assereret: cuius quidem veritatis & praxis, vel pro oculari teste, & quidem non semel, (& in vno subiecto) nos exhibere possemus. Secundo, quod maior radicatio in charitate, & profectus spiritualis in Dei amore, non consistat in maiori intensione affectuum, siue feruoris amorosi; ita vt si mysticus hodie esset affectuosus, & spirans amorem diuinum; vt in gradu tertio,